

Nymarken grundejerforening

Lars Ellgaard · Saturday, October 19th, 1940

Af Birgit Møller-Kristensen, Villy Pedersen og Anker Juhl Hugger (fra Grundejerforeningen Nymarkens festskrift ved 50 års jubilæum i 1990)

Grundejerforeningen Nymarkens stiftelse

Søndag den 24. november 1940 havde gårdejer Jensen Bloch indkaldt til møde i sit hjem på gården Nymarken. Mødet var indkaldt for at få stiftet en grundejerforening, og der var mødt 15 medlemmer ud af 20 mulige.

Jensen Bloch indledte mødet med at forklare, at han var pligtig til at sørge for at indkalde til et stiftende møde for oprettelse af en grundejerforening, da det var hans jorder, udstykningerne var solgt fra.

Herefter valgte Jensen Bloch den første bestyrelse, og det var ham, der valgte dem.

Han sagde nemlig følgende: "Jeg vælger dig Heinrich Thorø og dig Helge Olsen og dig J.P. Jensen" og da der ikke var andre, der blev bragt i forslag, var disse 3 valgt. Så valgte man revisorer, som blev J. Andersen og hr. Møller. Bestyrelsessuppleant blev Normann Clausen, og revisorsuppleant blev hr. Andersen.

De første opgaver for bestyrelsen var at få kontakt med Glostrup kommune og her prøve at få nogle ting igennem. Det var især vedrørende byggeloven, som man gerne ville have en dispensation fra - og i første omgang for et begrænset tidsrum.

Der skulle selvfølgelig også udarbejdes love for foreningen. Man nåede inden årets udgang at afholde 3 bestyrelsesmøder og en ekstraordinær generalforsamling, som blev afholdt den 28. december 1940 - her var der 16 medlemmer til stede.

Det må siges, at det har været en aktiv bestyrelse, som bestod af:

Formand: Heinrich Thorø

Kasserer: Helge Olsen

Sekretær: J.P. Jensen

Revisorer: J. Andersen og Møller.

Engstrupgård

Engstrupgården var en smuk firlænget gård, der lå ud til Gl. Køge Landevej lidt tilbage trukket med en allé op til gården, men for de fleste, der kender den, vil den

huskes som gården, der lå på arealet ved Parallelvej og hjørnet af Engvadvej.

Ejeren af gården hed Jørgen Poulsen Jørgensen. Han havde en søster, som hed Karen Marie, og det var hende, som var gift med Jensen Bloch, der ejede gården Nymarken, der var udstykket fra Engstrupgård.

Nymarken

Der blev også foretaget udstykning fra Engstrupgård til parceller på størrelse med udstykningen fra Nymarken. Her startede man med den højre side af Engstrupgårds vej og senere venstre side. Da man rev gården ned, var der et konsortium, der købte jorden og byggede de små rækkehuse og dannede det, der hedder Engstrupgårds Ejerlav.

Jensen Bloch

Man kan ikke komme uden om en omtale af Jensen Bloch, når der skal skrives historie om grundejerforeningen Nymarken. Man kan sige, at det var ham, der startede det hele - nemlig på den måde, at han begyndte udstykningen af grundene.

Jensen Bloch - i daglig tale omtalt som Bloch - ejede gården Nymarken. Gården Nymarken var i sin tid udstykket fra Engstrupgård og var på 20 tønder land. I det tidsrum, som vi her omtaler, ejedes Engstrupgård af Jørgensen, som var Bloch's svoger.

Bloch var på mange måder en farverig person - men også lidt original - og han havde et udpræget handelstalent, som det vil fremgå af det her omtalte.

Stridigheder om veje og vand

Det hele startede som sagt i 1940, hvor han ret hurtigt fik solgt de første 20 grunde af udstykningen. De lå i det område, som vi i dag kender som Kærgårdsvej og Nymarksvej. Senere kom så det øvrige område til og herunder også udstykningerne fra Engstrupgård.

Først havde man nogle problemer med Bloch og de veje, han anlagde. Hvis man ellers kunne kalde de slaggeveje for veje. De var på knap 3 meter og lå i den ene side af det areal, der var udlagt til vej - venstre side. Det øvrige areal lejede Bloch ud til enten grundejerne ud for deres parcel eller til helt andre og tjente altså lidt på denne forretning. Grundejerforeningen protesterede dog mod dette, men det tog Bloch sig ikke af. Han gjorde gældende, at der var nogle af grundejerne, som dyrkede jorden på det område, der var udlagt til vej, men som endnu ikke benyttedes til vej, uden at man havde spurgt ham om lov.

Hele spørgsmålet om vejene tog mange år og endte til sidst med et forlig mellem grundejerforeningen, Glostrup kommune og Bloch samt Jørgensen fra Engstrupgård. Dette forlig indebar, at grundejerforeningen fik udbetalt kr. 16.000,- samt et stykke jord på Avedøre Holme på 2 tønder land. Her lejede grundejerforeningen jagten ud til Hvidovre Jagtforening. Lejen kunne betale grundskatten. Dette område er senere blevet mageskiftet med det, vi i dag kalder Mågeparken, og for hvilket foreningen har

påtaleret indtil 1. juli år 2016. Området har et samlet areal på 31.100 m² og er sidst ansat til en pris af kr. 777.000,- omkring 1968.

Så var der også vandtilførslen, som foregik fra Bloch's eget vandværk. Dette havde ikke særlig stor kapacitet, og det bevirkede blandt andet, at de parceller, der lå længst væk, sjældent kunne få vand. Rørene lå også oven på jorden, og det var naturligvis heller ikke særligt hensigtsmæssigt. Da rørene heller ikke var særlig store, kan man godt forstå problemerne.

Præstegårdshaven lå der, hvor transformerstationen for DSB nu ligger. Det var en meget smuk have, hvor der var en lille sø, og her hentede mange grundejere vand til at vande haver med, da det kneb med vandet fra Bloch's vandværk. Historien bag navnet er, at den blev beboet af en kirkegårdsgartner, der anlagde den med inspiration fra sit arbejde – og da man ikke ville kalde den kirkegården, kaldtes den i folkemunde præstegårdshaven.

Med hensyn til salg af grundene her sagde Bloch blandt andet, "At de var meget billige, og i løbet af 5 år kom der S-bane herud, og så blev de mange penge værd". S-banen kom først i 1972, men som sagt af Bloch, var grundene billige. Man betalte 0,65 øre pr. kvadratalen, og det vil sige for de fleste grunde kr. 1.200.

Men Bloch kunne også være meget hjælpsom. Det kom blandt andet til udtryk under generalstrejken, da man ikke kunne få mad, og her tog Bloch så fat med sin hjælp. Han slagtede 20 af sine grise, og det foregik på den måde, at han skar dem ud i store stykker, som så blev solgt på den måde. Selvfølgelig tjente han også på dette, men det ligger helt klart, at grundejerne var glade for initiativet.

Den "vejsag" havde kørt i mange år. Planen for vore veje blev til i vor "Glostrup-tid" og i landets velmagtsdage.

Hvert år til budgetbehandlingen blev vor sag taget op af "syltekrukken" og lagt ned igen. Grunden var, at der ville indgå en meget kostbar tunnel i stisystemet ved marken.

Vi havde i flere år arbejdet på at få nedsat hastigheden på bilerne især på vore lange, gennemgående veje. Selv om veje ikke er legepladser, syntes børnene, at det var rart at mødes og lege med andre børn netop der.

Da der blev flere og flere biler i vort område, blev der på en generalforsamling i 1979 nedsat et trafikudvalg. Dette udvalg arbejdede hårdt og seriøst. Vi drog rundt og fotograferede andre kommuner, hvor der var blevet lavet trafikdæmpende foranstaltninger. Vi fik lavet "rigtige" trafikmålinger, der viste stor belastning på nogle af vore veje.

Det hele afsluttedes med møder i Teknisk udvalg, hvor vi forelagde sagen med vor plan og forslag. Der gik dog et langt stykke tid, før planen blev udført, men selv om det ikke blev, som vi ønskede det, er vi dog glade for resultatet. Voldstien er blevet flot, og de små "bump" på vejene har nedsat hastigheden betydeligt. Det var dejligt, at vi på trods af "smalhals" i kommunen, fik dette projekt gennemført.

Vej- og kloakforhold

Der var helt fra grundejerforeningens start problemer med vejene. Der var ikke anlagt egentlige veje - kun på den måde, at der var et hjulspor, og det var næsten ufremkommeligt i starten. Navnlig forår og efterår var der problemer. Da kunne man kun færdes i langskaftede gummistøvler.

Senere blev vejene bedre. Der blev anlagt de såkaldte slaggeveje, men man havde sine problemer med at få grundsælgeren Jensen Bloch til at gøre noget ved vejene. På et tidspunkt fik man i grundejerforeningen taget alvorligt fat på hele dette spørgsmål, og man fik valgt en vejformand, som hed Martin Hansen.

Det var et godt valg. Han var nemlig god til dette job. Man havde i grundejerforeningen vedtaget, at man enten kunne betale kr. 60,-, eller også mødte man til pligtarbejde om søndagen fra kl. 7.00-12.00 (15 timer i alt). Det var her, Hansen viste sine evner. Han var god til at få udført arbejdet, og når nogen kom for sent, fik de en ordentlig skideballe.

Der var mange, som kom til pligtarbejdet, og der blev gået til sagen. Her vil det være på sin plads at nævne, at foreningen fra starten havde været meget forudseende, da man stiftede en Vej- og kloakfond, som senere blev til stor gavn for medlemmerne.

Der gik mange år, og mange forhandlinger blev ført, inden man nåede frem til de veje, vi kender i dag. Gode veje og gode kloakforhold. Det skete i årene 1955-56. Der kunne fortælles meget omkring vore veje, men det er i korte træk de ting, som er foregået gennem de 50 år grundejerforeningen har eksisteret.

Dog må Voldvej nævnes. Den var projekteret til motorvej, og dette afstedkom mange møder og projekter, som strakte sig langt ud over grundejerforeningens grænser. Der var mange involveret, og en stribe grunde blev eksproprieret til formålet. Lykkeligvis blev den anlagt ud over Avedøre Holme.

Strandkroen

Strandkroen, der lå på Gl. Køge Landevej på hjørnet af Engdalsvej, var stedet, hvor grundejerforeningen gennem en årrække afholdt sommerfester. Her var liv og glade dage, når Nymarkens medlemmer holdt sommerfest. Disse fester blev almindeligvis holdt sidst på sommeren.

Det var i forbindelse med de fester, at såvel Bloch som Jørgensen var flinke til at give gaver til amerikansk lotteri. Man havde da også engang imellem et overskud på festerne. Det kan nævnes, at i 1947 var overskuddet på kr. 223,00. Det må siges at være et flot resultat på daværende tidspunkt.

Marketenderi

På Parallelvej, der hvor der i dag er købmandsforretning, lå der i mange år et marketenderi, som betjente medlemmerne i Nymarkens grundejerforening.

Bygningen var opført i træ, men desværre har det ikke været muligt at opdrive et billede af dette marketenderi.

Det var også her, medlemmerne gik hen, når de skulle bruge telefon. Senere kom der en telefonboks, som man kunne ringe fra. Gennem årene var der flere ejere af dette marketenderi.

Myggeplage

I årene tilbage omkring 1950-1970 var der rigtig mange myg – det var virkelig en plage. Der blev gjort mange forsøg på at bekæmpe myggene. Man sprøjtede omkring Voldgraven, ude på Avedøre Holme, ved Harrestrup å og på Kalveboderne. Enkelte grundejere sprøjtede hækkene med Gesarol, men på et tidspunkt blev man klar over, at det faktisk ikke var så godt med al den gift. Den ødelagde både fiskebestanden og småfuglene, så derfor stoppede man giftsprøjtningen.

I øvrigt kunne der ske det, at i kraftig vind kunne myggene komme temmelig langvejs fra. Det var derfor ret umuligt at holde myggene nede eller blot begrænse dem nogenlunde.

Paradislejren

Der kunne fortælles meget om Paradislejren, men det ville føre for vidt her. Nogle enkelte ting kan dog nævnes. Det var en militærforlægning på en bar græsmark, der tilhørte Paradisgården. Det var kaptajn C. F. Cranil, der anlagde og opbyggede lejren. Han var chef for 12. Fæstningskompagni, som blev oprettet den 1. april 1896.

Lejren var en teltlejr fra starten i 1896, og i 1902 begyndte man så en opbygning af barakker, og lejren endte som en baraklejr. Fra 1921 blev den brugt til husvildeboliger, og om sommeren blev den anvendt til feriekoloni for fattige børn inde fra København.

Beliggenheden var lidt nord for, hvor S-banen og Volden krydser hinanden.

Skolevejen

Da Avedøre Holme blev bygget og bebygget i midten af tresserne, benyttede man Østre Strandvej som tilkørselsvej især for den tungere trafik og transport. Østre Strandvej var også skolevej for elever syd fra – altså fra vort område, og Avedøre skole var den eneste skole i Avedøre dengang.

Mange små elever måtte en tur i grøften, da de var bange for de store biler. Derfor tog et par af elevernes mødre til Glostrup for at tale elevernes sag overfor borgmester Sortsø. Der blev så anlagt en skolesti, der gjaldt for vort område, og den gik til den lave bebyggelse af Ege volden og endte ved Fjeldstedvej, så det var noget af en omvej for at komme i skole.

Dette foregik i året 1966, men i 1972, da Havnevejen og Byvej blev etableret, kom der en løsning på problemet.

S-banen og Avedøre Station

I 1972 oprandt dagen for indvielsen af S-banen – dog gik den kun til Vallensbæk. Det var bestemt et længe næret ønske, der her gik i opfyldelse, og indvielsen foregik selvfølgelig også på behørig vis.

Til stede var Dronningen og Prinsen, Trafikministeren, Generaldirektøren for DSB, Københavns Overborgmester, borgmesteren fra Glostrup samt en masse glade mennesker, der også var samlet på Avedøre station.

Kommuneskift 1974

Grundejerforeningen hørte fra 1940 og frem til 1974 under Glostrup kommune. så det var vel nok en lidt underlig fornemmelse, at vi pludselig i 1974 blev indlemmet i Hvidovre kommune.

Der har nok ikke for den enkelte været nogen nævneværdig forskel, men der opstår altid nogle besværligheder, når der sker sådanne ændringer. Der var heller ikke den helt store begejstring fra starten.

Bankospil

Grundejerforeningen har gennem årene forsøgt sig med bankospil. Her har man prøvet forskelligt. Man havde selskabeligt samvær efter bankospillet, og man har også forsøgt at sælge fjernstyret bankospil.

Det blev efterhånden lidt svært at få tingene til at løbe rundt, så man har lagt det på hylden.

Hovedstien og hæksagen

I årene 1976-78 blev der anlagt en sti fra Engstrupgårdsvej og til Vestre Strandvej af Hvidovre kommune. Grunden, som stien blev anlagt på, havde tidligere tilhørt gartner Løvgren Madsen, som boede på Vestre Strandvej. I 1981 blev grundejerne, som havde hæk ind mod stien, dømt af Hvidovre kommune til at holde hækken på begge sider.

Denne afgørelse ville grundejerne ikke finde sig i, så de anlagde sag mod Hvidovre kommune for at få dette ændret. Man måtte ikke fjerne hækken – den skulle bibeholdes. Man klagede derfor til Landvæsenskommissionen. Her fandt man, at det måtte påhvile kommunen at holde hegn og rabatter mod stien, da denne forpligtelse havde påhvilet den tidligere ejer af gartneriet.

Kommunen appellerede så sagen til Overlandsvæsenskommissionen i 1984. Ved en flertalsafgørelse stadfæstede man Landvæsenskommissionens dom fra 1981, og sagen var hermed afgjort til grundejernes fordel. Hvidovre kommune har i dag pligt til at holde rabatten og hækken ud imod stien.

Grundejerforeningen støttede grundejerne økonomisk i sidste fase i 1984 med kr. 3.000.

Børneinstitutionen Nymarken

På Parallelvej 47 ligger børneinstitutionen Nymarken. Den er naturligvis opkaldt efter gården, som netop lå på dette sted. Institutionen blev bygget i årene 1979-80 og har været i brug siden 1980.

Her har mange af vore børn gennem de 10 år, som er gået siden indvielsen, tilbragt mange gode timer. Institutionen består af vuggestue, børnehave og fritidshjem, og den fungerer godt, og børnene er glade for at være der. Det er en kommunal børneinstitution bygget af Hvidovre kommune.

Naturgas

Vort område fik i 1985 tilbud om at få naturgas både til opvarmning og til husholdning.

Der var en del i Nymarken, som tog imod tilbuddet og fra starten blev brugere af naturgassen. De første 5 år blev der ydet en rabat, men denne ophører så her i år.

Fastelavnsfest

Der har gennem de sidste 5 år været afholdt fastelavnsfest, og det må nok siges, at det har været en af de bedste former at få samlet medlemmerne på. Vi har været over 100 forældre og børn, men det har nu ikke givet overskud. Fastelavnsfesten afholdes på Avedøre Bibliotek i bibliotekssalen.

Radiomast

DSB's visioner om en 45 meter høj radiomast. Den 4. juli 1986 udsendte kommunen til en række grundejere omkring Avedøre S-station meddelelse om, at DSB ønskede at opstille en 45 meter høj radiomast på cykelparkeringspladsen ved Avedøre station.

Nymarken fik henvendelse fra nogle af disse grundejere, og vi gjorde indsigelse mod planen den 24. juli. Det skal bemærkes, at indsigelsesfristen var 3 uger – lige præcis i industriferien.

Vi foreslog 3 alternativer for opstillingen, nemlig i området mellem Vestvolden og motorvejen, på taget af Store Hus samt ved Byvej (hvor masten nu er opstillet).

Igen et bevis på, at det kan nytte, at en grundejerforening går ind i en sag for at vende en dårlig løsning til en mere fordelagtig.

Kampen for at bevare Mågeparken som grønt område

I forbindelse med udstykningen af det område, der i dag udgøres af Nymarken, overtog Nymarken – på grund af manglende opfyldelse af forpligtelser fra en af udstykkerne – et strandområde, som i dag naturligvis totalt har ændret karakter på grund af inddæmningen af industriområdet på Avedøre Holme og byggeri.

Efter overenskomst med Glostrup kommune mageskiftedes dette område med et areal

på ca. 32.000 m² i "den grønne finger", som skulle pege mod Amager i forbindelse med etableringen af broforbindelserne. Nymarken forærede det pågældende område til Glostrup kommune mod, at kommunen igennem en tinglyst deklaration accepterede, at arealet kun måtte bruges til rekreative formål, at Nymarken havde påtaleret i forbindelse med anvendelsen af området, og at udformningen af det grønne anlæg på den pågældende parcel skulle accepteres af Nymarken.

Det kom derfor som lidt af et chok for os, at Hvidovre kommune, som i mellemtiden havde overtaget Avedøre fra Glostrup, havde planlagt anlæggelse af en komposterings- og containerplads i vor del af Mågeparken, hvorved "den grønne finger" ville blive amputeret, således at man ikke ville kunne færdes i et uafbrudt grønt område, som det hele tiden havde været tanken.

Vi påpegede naturligvis vor påtaleret ifølge deklarationen og fik etableret et samarbejde med andre grundejerforeninger for at forhindre anlæggelse af denne "losseplads". Vi fandt også, at containerpladsen ville være stærkt generende for beboerne på det nærliggende plejehjem.

I første runde havde kommunalbestyrelsen vedtaget anlæggelsen af "lossepladsen" med 20 stemmer mod en, men ved en ihærdig indsats fra en række grundejerforeninger lykkedes det at vende stemningen, således at der ved den endelige afstemning i kommunalbestyrelsen var

21 stemmer imod anlæggelsen og 0 for. DET KUNNE ALTSÅ NYTTE.

Kommunen har stadig ikke opfyldt sin forpligtelse til at rådføre sig med Nymarken ved udformningen af arealet som grønt område, men vi er da nået et stort skridt på vejen.

Man er dog så langt med at etablere "vort" område som rekreativt område - sidst ved asfaltering af gang- og cykelstien igennem området - at vi kan anbefale vore medlemmer at lægge vejen igennem området til fods eller på cykel her i foråret. Det ligger lige på hjørnet af Tårnfalkevej og Mågevej.

Vi kan så være taknemmelige over, at Nymarkens bestyrelse dengang var så forudseende, at de i dag og for fremtiden har sikret dette rekreative område.

Genbrugsforsøg

I juni 1987 kom der via Hvidovre avis forespørgsel til alle grundejerforeninger i kommunen, om der var nogle, der var interesseret i at deltage i et genbrugsforsøg med papir og glas. Bestyrelsen meddelte kommunen, at vi var positivt indstillet og gerne ville medvirke.

Vi har fra grundejerforeningens side deltaget i møder med Teknisk udvalg samt som debattører i studiekredse, Hvidovre lokalradio og Hvidovre avis.

Den 26. september 1988 blev der afholdt ekstraordinær generalforsamling, hvor kommunens folk fortalte om projektet. Det blev her besluttet at deltage i forsøget. Et af vore medlemmer foreslog, at det skab, som vi nu alle kender og bruger flittigt, indgik i forsøgsordningen. Vi ved nu, at stort set alle i kommunen mener, at vor metode er

bedst til størst muligt genbrug. Vi får skabet som tak for deltagelse i forsøget.

Otto Sørensen

Det var egentlig ikke meningen at omtale nogen af de personer, der har siddet i grundejerforeningens bestyrelse, men i et enkelt tilfælde har vi dog fraveget dette synspunkt.

Otto Sørensen har lige fra starten været med og ikke bare som medlem i foreningen. Allerede 2 år efter foreningens stiftelse blev Otto Sørensen valgt ind i bestyrelsen.

Fra 1942-1952 var han bestyrelsesmedlem, og fra 1952 til 1968 var Otto Sørensen formand for grundejerforeningen. Det vil sige, at han har virket i bestyrelsen i 26 år.

Det skyldes ikke mindst Otto Sørensen, at der er gjort et godt stykke pionerarbejde i Nymarkens grundejerforening. Han har i mange spørgsmål være dygtig til at forudse tingene og få gjort noget ved dem, og han har opnået gode og pæne resultater til gavn og glæde for foreningens medlemmer.

Otto er stadig den dag i dag levende interesseret i, hvad der rører sig i foreningen, og han lever aktivt med.

Vi vil derfor på denne måde sige dig - Otto Sørensen - tak for din indsats og omfattende virke i Nymarkens grundejerforening, men også tak for dit bidrag til dette jubilæumsskrift og dine mange gode referater og oplysninger.

Kontingenter

Grundejerforeningens kontingent har varieret fra start og til i dag. Man startede med 10,- kr. Så blev det 20,- kr. og i nogle år 15,- kr. Så gik man ned på kr. 10,-, senere 20,- kr., så 15,- kr., senere 25,- kr. herefter 35,- kr., så 40,- kr. og nu 50, kr.

Til vej- og kloakbidrag startede man med 2,- kr. pr. måned pr. grund. Dette blev hurtigt sat op til 5,- kr. pr. grund pr. måned. Her er der også foregået ændringer under vejs, men det var en klog foranstaltning med denne vej- og kloakfond.

Grundejerforeningens Formænd

Årstal	Navn
1940-1950	Heinrich Thorø
1950-1952	W. Petersen
1952-1968	Otto Sørensen
1968-1978	Svend Åge Humle
1978-1984	Harry Mortensen
1984-1997	Mogens Jørgensen
1997-2004	Anker Hugger
2004-2008	Jørgen Salhauge

Links:

Se også Grundejerforeningens egen [hjemmeside](#).

Historien før 1940 - [Fra Høyreboelsengs agre til Grundejerforeningen Nymarken](#)

Ejerlavet Engstrupgårds udmeldelse Hvordan Fortvej blev til Fortvænget

This entry was posted on Saturday, October 19th, 1940 at 1:49 pm and is filed under [You can follow any responses to this entry through the **Comments \(RSS\)** feed.](#) Both comments and pings are currently closed.